

Mecmuamızın 30 Kasım 1948 tarihli III üncü cildinin 1—2 sayısında Füzulînin bilinmeyen farsça kasidelerinden üçünü neşretmiştik. Bu sayımızda da bunlardan dört tanesinin daha asılları ile beraber tercemelerini sunuyoruz.

وله در منقبت حضرت علی رضه

1	ولی دارم پر از خون چون صراحی از غم عالم	حریفی کو که پیش او دل خالی کنم یکدم
2	غمی دارم که گر میرم ز خاک سرزند سبزه	بصد فیض بهاران بهر شکر گل که شود خرم
3	ملاخ خاطر م زایل نمیکرد اگر جمشید	شود ساقی و دهمی بهر دفع آن ز جامم حجم
4	مزاج شمع دارم ستم بی گریه روی	حیات من دل بر آتش است دیده پر غم
5	نرسد کس ز درد بجد و حال بد چون هست	بیان حال شرح درد من بیرون کسبم
6	زنود ای سر زلف تباران باشد کسرم خالی	مرا حال است در قید خرد آشفته در هم
7	صفاد عاشقان زنده دل میبای عار	کسی کو مرده در خانه دارد نیست بی نامم
8	ولی مجروح دارم لیک باکی ز خون دا	جراجهای دل از ذکر شاه اولیاهم
9	زهی سلطان عالی قدر و دل که در خلقت	بذات اوست فخر فرقه نسل بنی آدم
10	ظهور نور پاکش مانع دین مسیحا شد	بدور فیض بخش او نزد کس از سیحام
11	و دم جان بخش او جان میدهد صد چون	بدین اقرار دارد زنده گریه باشم حاکم

- 12 وودم را تیغ خویز برش دما دم کار فرموده
- 13 در حشامی حقیقت ریخته خون مینافق را
- 14 پناه آورده قرب جوارش تا طفیل او
- 15 چو صندوق فرارش زورقی بانوح پیدا
- 16 امیر المومنین جنید در علی بن ابیطالب
- 17 زهی فیض وجودت مدعا از خلقتی
- 18 اگر سرشته مهرت بودی در کفون
- 19 تو بودی صاحب معراج را نمون صد دارد
- 20 تویی بر جن و انس ازین قرب مصطفی عالم
- 21 پیمبر پایه معراج فضل وحی قرب حق
- 22 خدا را از ظهور خلقت شایه تویی مقصد
- 23 نشین طایر قدر ترا جایست که زورش
- 24 به اعجاز نبوت می شکافد بحر موحی
- 25 تویی کامل بدانش هیچ نقصی نیست
- 26 بمیدان ولایت چون بچولان او روی
- 27 شها شققت شعار ابا وجود همتت حاشا
- 28 ترا مداحم و کافیهست بر من لغات
- 29 اگر از غیر تو رسم سنجایم نیم مؤمن
- ولی از روی معجز کرده زنگی کار در مرقم
- در احیای شریعت کرده کار عیسی مریم
- بجنت باریا بدرانده خوب عصا دم
- ز طوفان حوادث بردش نشست گروم
- زهر فاضل بفضل فضل زهر عالم علم
- بنای هستی را رتبه تقدیم بر عالم
- فرود میرخت نظم هستی این سلسله از خم
- کسی کو را چراغ ره تو باشی در شب مظلم
- ترا زیندگی لیمانی که داری چنان خاتم
- همه دار و چنان نبود که دار چون تو این خم
- نبی را در حریم قرب او ادنی تویی محرم
- ادب داد است مرغ روح پر ای این خاتم
- ولی پیش تو حکم قطره دار و وجودیم
- که در وصف کمالک میتوان گفت کلم
- بگردت کی رسد صد چو ابراهیم ادهم
- که قد همتم گردد ز بار منت کس خم
- شنای کس آنمیکویم عطای کس نمی خوام
- بود گر آن سخا اموال قارون آن سخا

olacaktır. آوردیر : آورده — 14

» خواهم : خوانم — 28

30 آلهی این قناعت بخش طاقت که از خلوت
فضولی را انگر داند درین دعوی هوامرغم

31 اساس بی نیازی و نبای همتش باشد
چو بنیاد و فوارجت شاه اولیا محکم

وله در منقبت حضرت علی رضه

1 — Âlemin gamından sürahi gibi kanla dolu bir gönlüm var. Nerede bir arkadaş ki onun huzurunda bunu bir an boşaltayım.

2 — Yüzlerce baharın feyzi, toprakta çimenler ve çiçekler açmaktan âciz olsa dahi benim, öyle bir elemim vardır ki ölürsem toprağımın üzerinde yeşillikler biter.

3 — Eğer Cemşid sâki olup melâlimi def' için Cem'in kadehinden bana şarap sunsa yine bu gönlümdeki sıkıntı zail olmaz.

4 — Bende mevm mizacı vardır; bir gün yoktur ki ağlamayayım. Benim hayatım ateş ile dolu bir gönül ve yaşla dolu bir gözle kaimdir.

5 — Hâlimi anlatmak, derdimi açmak keyfiyet ve kemmiyet hududlarını aştığı için kimse benim sayısız derdimi, kötü hâlimi sormaz.

6 — Başımda güzellerin saçlarının sevdası yoktur. Aklın bağı içinde perişan ve muztarip bir haldeyim.

7 — Ey ârif, safâ; gönlü diri âşıklarda olur. Evinde cenaze bulunan bir adam, elbette mâtemlidir.

8 — Gönlüm yaralıdır. Lâkin korkum yok; çünkü Şâhı Evliya (Hazreti Ali) nın zikri gönül yaralarına merhemdir.

9 — O, ne kadri yüksek, gönlü âdil bir sultandır ki hilkatte Âdem oğulları fırkası onunla iftihar eder.

10 — Onun temiz nurunun zuhuru İsâ' dinini neshetti. Onun feyiz veren devrinde kimse İsâ'dan bahsetmedi.

11 — Onun can veren nefesi İsâ gibi yüzlercesine can verir. Mesiha dahi diri olsa bunu itiraf ederdi.

12 — Kan döken kılıcının iki ağzı mütemadiyen faaliyette bulunmuş fakat mucizeye bakın ki her an yek-renk bir iş başarmıştır.

13 — Münafıkın kanını hakikatın barsaklarına dökmüş. Seriatı diriltmekte Meryem'in oğlu İsâ'nın işini yapmıştır.

14 — Cennetten sopa ile kogulan Âdem, tekrar sayesinde Cennete girmek için onun civarına sığınmıştır.

15 — Mezarının sandukası Nuh'a bir gemi vücuda getirince artık Nuh'un yüreğine hâdiseler tufanından gam tozu konmadı.

16 — O Emîrül-mü'minin Haydar Ali ibni ebi Talibdir. O fazilette her fazıldan efdal, ilimde her âlimden a'lemidir.

17 — (Ne büyüsun ki) varlığın yaradılışından gaye, senin varlığının feyzini meydana getirmektir. Senin varlığının binasına, âlemin yaradılışından evvel olmak imtiyaz ve rütbesi verilmiştir.

18 — Deveranın elinde eğer senin muhabbetinin ipucu olsaydı bu birbirine zincirleme bağlı inci dizisi kopup dökülürdü.

19 — Mi'raca çıkan Peygamberin dostu, enisi sendin. Karanlık gecede senin gibi bir meş'aleye sahip olan insan, daha ne düşünür ki?

20 — Mustafaya yakın olmak sayesinde (onun uğur ile) cinlere ve insanlara hâkimsin; öyle bir yüzüğe sahip olduğun için Süleymanlık sana yaraşır.

21 — Peygamber, mi'rac pâyesini, vahye mazhar olmak faziletini haiz, ve Hakka yakındır. Nasıl olmasın ki senin gibi bir amcazadesi vardır.

22 — Eşyanın yaradılışının zuhurundan Allahın maksadı sensin. (او ادنى) hariminde Peygambere mahrem sensin.

23 — Senin kadrü itibarın kuşunun yuvası öyle bir yerdedir ki, Cebra'il'in ruhunun kuşu oraya yaklaşmaya teeddüb etmiştir.

24 — Peygamberlik mucizesi ile dalgalı bir deniz yarılabilir. Fakat senin huzurunda denizin varlığı bir katre hükmündedir.

25 — Sen ilim hususunda kemale erişmişsin; zâtında hiç bir noksan yoktur. Senin kemalini tavsif için kim (kem-eksik) lâfzını ağzına alabilir.

26 — Velilik meydanında Düldülü cevelâne getirdiğin zaman yüz tane İbrahimin Edhemi (Kara atı) hiç senin tozuna erişebilir mi?

27 — Ey Padişah, ey şiarı, âdeti şefkat olan (Hazreti Ali); senin lütuf ve ihsanın sayesinde hâşâ benim himmetimin boyu kimsenin minnetinin yükü altında eğilmez.

28 — Ben seni medhü sena ederim. Senin iltifatın bana kâfidir. Kimseyi medhetmem, kimseden bir ihsan istemem.

29 — Eğer senden başkasından cömerdlik beklersem imansız olayım, eğer o cömerdlik Karunun malları ve o cömerd de Hâtem olsa.

30 — Yârabbi bana o kanaati ve o kudreti ver. Bu dâvada hava ve heves Füzulî'yi mağlûp etmesin.

31 — Onun kimseye boyun eğmemesinin temeli ve himmetinin binası, Hazreti Alinin sevgisi ile vefa temeli nasıl sağlamsa, öyle muhkem ve metin olsun.

1. هر که از روح دل نقش تعلق بیاست
 2. طالب مطلوب را ز هم جان نمیگیند
 3. احتمالی نیست حرمان را درین ره مطلقا
 4. روح را ما نسیم مانع از عروج عرش قرب
 5. جسم را از ماست تقدیر تکلیف عذا
 6. ترک جان بی شک بجانان میرسد مرد
 7. هیچ فردی را مدان بهیوده در ملک خود
 8. بی هنرگر سعی در اظهار عیب کس کند
 9. هست محض فیض موجودات را عین وجود
 10. از سیر خاک سیر عالم علوی مجوی
 11. چون بر حد حقیقت نیست که ای عقل را
 12. گر چه بی وجهت بر هر ناقصی کمال
 13. از که بر رسم ره سوی عرفان که در بزم خود
 14. زین ره شکل مکر ما را بر منزل برد
 15. آنکه در حد الوهیت ز سلک بندگی
 16. جدا و بجزریت بی ساحل محیط کانتا
 17. تا قبول او بشرع اثبات حقیقت نمود
 18. در نماز آرد او ساکن را انکین نبود عجب
 19. هست از هر کار خیر افضل طواف روضه

متصل نقش خیال است بر لوح دل است
 در طریق دوست انار تعلق جا نیست
 طالب محروم گوید در تردد کاهل است
 ورنه این علوی با حصل خود جانی مال است
 ورنه بر خلق از خدا رحمت عمو مال است
 ای مرید وصل فانی شو که فانی وصال است
 کین گمان اطلاق فعال عیبت باطل است
 نیست بر محبوب عیب و بوجعل جا علی است
 غافل از فیض حق هست آنکس که غافل است
 تقدای طینت سفلی بطبع سافل است
 زین تردد هر که آسایش گزیند عاقل است
 ناقصی گر نقص خود داد بوجهی کامل است
 هر که ایدم ز جام خودی لا یعقل است
 آفت رای آنکه حلال جمیع شکل است
 ذات پاکش را بهر شانی که گوئی باطل است
 خاک بر فرقی که از بحر بی خان ساحل است
 جز شریعت هر که هر دینی که داند باطل است
 اهل حق را هر چه در دست نازل است
 روضه خیر آنکه این خیر العمل را عاقل است

محرز این نکته فرمان الهی نازل است	و نبوت بود موسی را به یارون سستی	20
هر که را دیدم بدین نقل مصحح نازل است	گفت احمد حیدر است ازین چون یارون کلیم	21
در ادای «تکلمت تحمی» نبی قائل است	یشود معلوم ازین مضمون طریق اتحاد	22
علم و فضل اولین و آخرین بجای است	اول و آخر محقق شد که بی مهر علی	23
در حقیقت بین ملوکین پشه در کل است	با وجود خلقت انبی ملک محتاج او	24
احمال رفع سمیت ز زهر قابل است	بمغض او را از طبع بدگمان ترک بغض	25
چون فضولی هر که را این فضل نازل است	هیچ فضلی نیست چون حب امیرین	26
روضه خاک در شاه لایستخداست	شکر لله را ابتدای عمر تا غایت مرا	27
غم ندارم ز آنکه گرداب حوادث نازل است	ساحلی دارم چو دریای نجف بهر جانب	28

یارجم در خاک این درگاه روزی کن شایسته
تا ثوابت ثابت و دور فلک مستعجل است

29

1 — Kimin gönlünün levhasından dünya alâkası zail olmuşsa daima onun gönlünün leyhasında sevgilinin hayalinin resmi mevcuttur.

2 — İsteyenin ve istenenin (Âşık ve Mâşukun) birbirinden farkı yoktur. Lâkin sevgilinin yolunda dünya alâkası eserleri birer engel oluyor.

3 — Bu yolda aslâ mahrum kalmak ihtimali bulunmaz. Eğer mahrum olan bir âşık varsa o muhakkak sevgiliye gidip gelmekte tenbellik etmiştir.

4 — Ruhun (Hakka) yakınlık arşına yükselmesine biz mâniiz. Yoksa bu ulvî (yâni ruh) yaratılışı icabı aslına meyl eder.

5 — Cismın azab külfetine müstaid olmasına sebep biziz. Yoksa Allahın merhameti bütün halka şâmildir.

6 — Canı terketmek şüphesiz insanı cânana erİştirir. Ey vısalı seven, nefsinı fânî kıl ki fânî olan Allaha vasıl olur.

7 — Hiç bir ferd beyhude yaradılmamıştır. Bu zanna düşmek, fâili hakikî olan Allaha lüzumsuz işler isnad etmek olur.

8 — Liyakatsiz bir insan, bir diğeriñin ayıbını meydana çıkarmak isterse onun ayıbı, ayıplanana değil, ayıplayana aiddir.

9 — Yalnız varlık, mevcudat için mahzı feyzdir. Kendinden gâfil olan, Hakkın feyzinden de gâfildir.

10 — Toprağa esir olanın ulvî âlemi seyretmesini bekleme. Sefil tıynet, alçak tabiata iktida eder.

11 — Mademki akıl hakikat hududuna yol bulamaz. Bu çırpınmayı, didinmeyi terkedip huzurunu arayan insan hakikaten akıllıdır.

12 — Her ne kadar nakıs olana kemal izafe etmek yersizdir. Lâkin kendi noksanını bilen bir nakıs bir cihetten kâmil sayılabilir.

13 — İrfan semtine giden yolu kimden sorayım ki varlık bezminde kimi gördü isem gaflet şarabından mesti lâya'kıl gördüm.

14 — Bu müşkil yoldan bizi menzilimize ancak bütün müşkilleri halledene iktida etmek ulaşırabilir.

15 — O ki, Allahlık hududuna varmadan kulluk yolunda temiz benliğı (zâtı pâki) için her ne türlü şân ve şeref kabil ise söyleyebilirsin ve o buna lâyıkdır. O şerefi kabul edebilir.

16 — Onun lütfu ihsanı sahilisiz, dünyayı ihata eden bir denizdir. Böyle bir denizden kenara çıkan insanın toprak başına olsun.

17 — Onun kabul etmesi şeriatin hak olduğunu isbat edeli beri şeriatı Muhammediyeden başka bir dine sâlik olanın dini batıldır.

18 — Namazda dilenciye yüzüğünü vermesi şaşılacak bir şey değildir. Hak ehlinin elinde olan her şey dilenciye nezredilmiştir.

19 — Bu hayırlı işi yapmaktan üşenenin merkadini ziyaret harıç olmak üzere onun merkadini (ravza) ziyaret her hayırlı işden üstündür.

20 — Peygamberlikte Musaya nazaran Hârun ne ise o da Hazreti Muhammede nazaran aynı mertebededir. Bu nükte, fermanı ilâhî ile haber verilmiştir.

21 — Hazreti Muhammed «Hârun Musaya nazaran ne ise Ali (Haydar) da benim için odur» demiştir. Her kimi gördü isem bu sahih nakli naklü ifade eder gördüm.

22 — Bu mazmundan onların ne kadar birleştikleri anlaşılır.

Hazreti Muhammed de أنتك لى (senin etin benim etimdir) demekle bunu söylemiştir.

23 — Evvel âhır şu muhakkak oldu ki Ali sevgisi olmadıktan sonra evvelin ve âhırın (evvel gelenler, son gelenler)in ilim ve fazlı hiç bir semere vermez.

24 — O, insan şeklinde yaratılmış olmasına rağmen melek ona muhtaçdır. Hakikate bak, deme ki bu; çamura batmış bir sinekdir (âcizdir).

25 — Ona buğz'edenin suizan dolu ruhunun buğzu terketmesi; zehri katilden, zehirlilik hassasının kalkması derecesinde bir ihtimal dahilindedir.

26 — Emîrül-mü'minin (Hazreti Ali) sevgisi kadar yüksek hiç bir fazilet yoktur. Füzulî gibi kim bu fazilete malik ise fazıldır.

27 — Allaha şükrolsun ki ömrümün bidayetinden sonuna kadar benim menzirim Şâhî vilâyetin (Hazreti Ali) kapısının toprağı cennetidir.

28 — Kurtulmak için Necef denizi gibi bir sahilim vardır. Hâdiseler girdabının korkunç olmasından hiç endişe etmiyorum.

29 — Yârabbi! Sâbiteler sabit ve feleğin devri seri' olduğu müddetçe bu dergâhın kapısında bana sebat müyesser et!

1 دلتاکی چنین در قید آن زلف دو ما شام
2 گهی بر یاد آن لبها سرشک لاله کون زرم
3 مران از کوی خوشیم ای پری هر دو من
4 ندارم تاب دوری اینقدر از نخبم
5 براهت و طلب عاجز نیم گریه ناخواه
6 هویت را نخواهم کرد بیرون جان
7 من از ریج و غنای عشق دارم چشمت
8 مکش ای بجز در کنج غم بگذر از نسیان
9 حرامم باد لذتهای دروغا فیشست
10 چنین تاکی من از تو بخود و تو بخیر ما
11 من و عشق تبار زنده ام حاشا که گذر
12 ز رسم و راه زاهد رنگ و بوی عقل و
13 بسجاده لباس آرای طوار حیل کردم
14 تعیین خوش ندارم تا نیاید کنش از من
15 ملول از ختلاط ناکسایم ای خوش آرزوی
16 نمیکنم مراد هر که از دون همی چون
17 بر آن میدارم همت که کام از صرصر
18 کند همت مرا از حمله آفاق سبقتی
19 تگر در غم سگ کوی و گدای جوان که خود را

اسیر دلم محنت بسته بند بلا شام
که از بار غم آن بر روان خرم دو تا شام
چو من دیوانه ام بگذارد دروازه اشفا شام
نباشم بی تو یکدم با تو باشم هر جا با شام
درین ره میتوانم همراه باد صبا شام
مگر روزی که سر بر باد داده بین هوا شام
ندارم راحتی هر که کبی ریج و عثمان
بوز و گریه شبها شمع این نظم است سر
اگر بالذت درد تو مشاق دو ابا شام
تو محبوب از من من آرزو مند قبا شام
طریق عاشقان و زاهدان خود ما با شام
ز قول و فعل و اعطای طالب صندوق صف
بسجده سلسله جناب این ریایا شام
همان بهتر که کم در او ای فقر و فنا شام
که بی با من کسی بی با کسی من شتابا شام
برای دانه آزرده در هر زیر ما شام
نهاده بر سر هر گنج با چون از دها با شام
فقیر محتشم سرت گدای پادشاه شام
سگ کوی و گدای جوان شاه اولیا با شام

کشتایم نطق مداح علی المرتضایان
اگر یاجم دوام عمر و مشغول شایان
پستان مناقب بلبلستان برابان
گهی مفتح باب معجز خیر کشتایان
گهی رشته کش درهای درج هل ای تیان
گهی آینه دار نور فیض لافتی شایان
سز و گرجان صبا از نکته آن کشتایان
که او را سوی آب زندگانی رهشایان
مرا می زید از حلقه اهل وقایان
خو صدقم از همیش است کم از چرخ ابان
زگرایی باشم اهل خوف اهل جابان
نمیخواهم که یکدم از سر کویت جدا باشم
اگر نیستم اگر بد قابل عفو و عطا باشم
همین حاکم ترا دهم همین تابع ترا باشم
بامرونی فرمانت سگ بطوق ضام
ز قدرت دهم ارشای شبه جور و جفام
نه در صبر و مدارک نیز ممنونان قضام
پسندت ینکه در گاه ترا کمتر کد باشم
اگر باقدسیان بارگاه کبریا باشم

20 زبان بر بندم از ذکر ثنای غیر هر ساعت
21 شهنشاهی که ممکن نیست پایان شای او
22 بشرطی داده ایزد حسن بقتارم که به تمام
23 گهی دامان صوف پنجه غنتر فلن گیرم
24 گهی پرده کش گلکهای باغ انما کردم
25 گهی زنگ شک از آینه لایسفت دادم
26 دم از اوصاف آن شیخ منیرم صد غنچه را
27 سخاک پای او پی برده ام کو خضر فرج پی
28 منم جا کرده در ملک کان هتان او
29 نیم در مهر او از مالک و عمار و بودم
30 شهاشفتت شعار چشم آن دارم که در را
31 مرا کافیت از عالم سر کوی تو بر منزل
32 بر نیکی و بدی بخت این تو نمیدم دادم
33 همین بس عقدا من که در معموره هستی
34 بچرخ و کسر حکامت بر تسلیم من آرم
35 ز لطف گویم اگر کیفیت ذوق تو
36 نه وقت بکسار عجز دل بر جانم اگر درو
37 اگر سلطانی عالم دهندم کی پسند
38 چنان نبود که با خدام در گاهت خوم

ز لطف وصل هر مقصود هر مدعا با ما	شکهای من مقصود این مدعا دارم که عالم	39
کنم غسل طریقت پاک از رجز خطا با ما	ز بحر فیض دریا می بخف موجی بر لب برین	40
سکھی از زیر ایران روضه خیر النساء با ما	گهی از ساریان جلوه گاه مصطفی کردم	41
بدان شه قاصد در گاه شاه کر بلا با ما	ز راه صدق باشم قاصد طوق یعنی	42
بارشاد ائمه قابل قرب خدا با ما	ز زین العابدین و باقر و صادق زعم جانی	43
ز قلم خراسان طالب نور رضایا	ز خاک خطه بغداد یا نم مکنت موسی	44
ز لطف اعسکری مستوجب بود و شایا	جواد از خود نادمی از رخا بخشد مرا بهتر	45
برافزارد لوای معدلت زیر لوایا	دعی کن ملک معنی بوی صورت بی نای	46
ز الطاف علی و آل بابرک و لوایا	الکھی چون فضولی روزیم کرد آنکله پیوسته	47
چو من در بهد از شاه مردان برده ام فضی		48
چنان کن کای چنین از ابتدا تا انتها شایا		

1 — Ey gönül, ne zamana kadar o kıvrım kıvrım zülfe bağlı kalacağım. Ne zamana kadar mihnet tuzağına esir, belâ bağı ile bağlanmış olacağım.

2 — Bazan o dudakları anarak lâle renkli göz yaşı dökceğim, bazan o kıvrık kaşların sevgisi yükü altında iki büklüm olacağım.

3 — Ey peri, beni her an rezil ve rüsva edip diyârından koğma. Ben dîvâneyim, bırak o şifa evinde kalayım.

4 — Hicrana tâkatim yok. Taliimden şu kadar istiyorum ki bir an sensiz olmayayım, nerede olursam seninle beraber olayım.

5 — Senin yolunda seni istemekten âciz değilim. Zira bu yolda o kadar tâkatsizim ki sabah rüzgârı ile yoldaş olabilirim.

6 — Şarap kabarcığı gibi başımdan senin havanı (aşkını) çıkarmıyacağım. Meğer ki bir gün bu hava (aşk) uğrunda başımı rüzgâra vereyim.

7 — Ben aşkın ıstırap ve meşakkati ile rahat ederim. İstırap ve meşakkatten âzâde olduğum zaman rahatsız olurum.

8 — Ey ayrılık beni gam köşesinde söndürme (öldürme); bırak bu minval üzere geceleri yanıp ağlayarak bu karanlık yerin mumu olayım.

9 — Eğer derdinin lezzeti varken ilâca iştıyak duyarsam; senin âfiyet veren derdinin lezzetleri bana haram olsun.

10 — Ne zamana kadar böyle ben senin aşkımdan kendimden geçmiş bir halde olayım; sen ise benden habersiz kalasın. Ne zamana kadar böyle sen, benden saklanasın; ben vısal arzusu ile kıvranayım.

11 — Bu can, bu tende oldukça ben güzellerin âşığıyım. Hâşâ ki âşıkların yolunu bırakıp benlik taslayan zâhidlerin yoluna gireyim.

12 — (Hâşâ ki) zâhidin usul ve yolundan akıl ve dîn'in renk ve kokusunu arayayım, vâizin sözünden ve işinden sadakat ve safvet isteyeyim.

13 — Seccade ile hile tavırlarının elbisesini süsliyeyim, tesbih ile riya âyininin zincirini kımıldatayım.

14 — Kimsenin benden bir eser bulamaması için taayyünü dahi hoş görmem. En iyisi fakrû fena yolunda gaib olup gideyim.

15 — İnsaniyetsizlerle karışıp görüşmekten o kadar sıkılıyorum ki... Ne güzeldir o gün ki ne kimse benimle dostluk eder, ne de ben kimse ile âşına olurum.

16 — Karınca gibi bir dane için her himmeti alçak insanın ayağı altında ezilmek; benim havsalama sığmaz.

17 — Himmetim onu iktiza eder ki ihtirastan murad aramayayım; ejderha gibi her hazineyi ayağımın altına alayım.

18 — Himmetim, beni bütün dünyadan (ufuklardan) müstağni kılsın, zengin ruhlu bir fakir, padişah bir dilenci olayım.

19 — Kendimi kimsenin kapısında köpek, sofrasında dilenci yapmıyayım, Şâhı Evliyanın (Hazreti Ali) mahallesinde köpek ve sofrasında dilenci olayım.

20 — Her saat bir başkasını medhü sena etmiyeyim. Dil açıp Hazreti Aliyyül - Murtazayı medhedeyim.

21 — O öyle bir ulular ulusudur ki ömrüm devam edip ancak onun medhi ile meşgul olsam yine bu medhü senanın sonu gelmez.

22 — Allah, bana beliğ' bir şâir olmak vasfını, yaşadığım müd-

detçe onun menkıbeleri bahçesinde terennüm eden bir bülbül olmam şartile ihsan etmiştir.

23 — Bazan Anteri mağlûp eden pençesini tavsif edeyim; bazan Hayberi fetheden mucize kapısının anahtarı olayım, (onu şerh ve tavsif edeyim).

24 — Bazan (كأ) bağı güllerinden perdeyi açayım; bazan (هلأى) kutusundaki incileri ipliğe dizeyim.

25 — Bazan (لاسیف) ayinesinden şüphe rengini sileyim (onu parlatayım); bazan (لافتى) feyzinin nuruna ayine tutayım. (Onu aksettireyim).

26 — O Şâhın evsafından bahsedersem onun evsafının güzel kokusu ile bahar rüzgârı gibi derhal yüzlerce gencenin gönlünü açarım.

27 — Onun ayağının toprağına (huzuruna) erişmişim, kademi uğurlu Hızır nerede? Ona Âbıhayatın yolunu göstereyim.

28 — Ben onun eşîğindeki köpekler sırasına katılmış ve oraya yerleşmiş bir insanım. Eğer vefa ehlinin reisi olsam bana lâyıktır.

29 — Onu sevmek hususunda Malik, Ammar ve Ebuzer'den aşağı değilim. Mademki bu muhabbetteki sadakatim herkesten ziyadedir, niçin bir kimseden aşağı olayım.

30 — Ey Şâh, ey huyu, âdeti şefkat olan Şâh, senin yolunda dalâlete düşerek havf ehli değil, reca ehli olmayı umuyorum.

31 — Âlemdede senin diyârın benim meskenim olsun, bu bana kâfidir. Bir an senin diyârından ayrılmak istemiyorum.

32 — İyilik ve kötülükle baht beni senin lûtfundan nevmid etmez. İyi olayım, kötü olayım afvü ihsana lâyıkim.

33 — Benim yalnız şu inancım bana kâfidir: Bu varlık mamuresinde yalnız seni hâkim tanırım, yalnız sana tâbiim.

34 — Hükümlerinin her türülsüne boyun eğerim, fermanının emir ve nehyine rıza tasması boynunda bir köpek gibi itaat ederim.

35 — Eğer zevku safaya nail olursam senin lûtfundan bu devlete eriştim derim. Eğer cevrü cefaya lâyıık görülürsem bunu senin kahrından bilirim.

36 — Ne âciz kalıp gönlüm kırıldığı zaman dünyadan incinirim. Ne de sabır ve tedbire nail olursam kazayı İlâhiye minnettar kalırım.

37 — Bana âlemin sultanlığını verseler beğenmem. Ben ancak senin dergâhının aşağılık bir dilencisi kalmayı isterim.

38 — Allahın bârigâhında meleklerle haşrî neşr'olsam, bu saadet, beni senin dergâhındaki hizmetkârlarla arkadaşlık etmek kadar bahtiyar etmez.

39 — Ey Şâh, maksadım ve dâvam; âlemde senin lûtfun sayesinde her maksadıma her isteğime erişmektir.

40 — Necef denizinin feyiz ummanından bana bir dalga gelir, onda tarikat guslü yapar ve hırs pisliğinden temizlenirim.

41 — Bazan Mustafanın tecelli ettiği yerlerde gezinirim, bazan Hayrünnisa (Hazreti Fatma) nın merkadini ziyaret ederim.

42 — Sevgimdeki hulûs ve sadakatle bazan belâ boyunduruğunu ister ve onunla Hazreti Aliye, Şâhı Kerbelâ (Hazreti Hüseyin) dergâhından haber getiririm.

43 — Zeynel'âbidin, Bâkır ve Sadıktan (onların lûtfü ile) öyle bir makama vâsıl olurum ki imamların (on iki imam) irşadı ile Alâha yakın olmak kabiliyetini kazanırım.

44 — Bağdad diyârının toprağından Musânın kokusunu duyarım. Horasan ikliminden İmam Rızanın nurunu isterim.

45 — Cevad, bol lûtfunun; Hâdi, cömerdliğinin en iyilerini bana ihsan ederler. Askerî'nin lûtfu beni bu lûtuf ve ihsanlara lâyük kılar.

46 — Hidayet verici Mehdi mâna mülkünden suret âlemine gelip adalet bayrağını kaldırdığı zaman ben o bayrağın altında bulunurum.

47 — Yârabbi Füzulî gibi bana da Ali'nin lûtuflarından daima nimetlenmeyi nasib ve müyesser et.

48 — Önceden nasıl Şâhı Merdan'dan (Hazreti Aliden) feyiz almış isem, lûtfet, başından sonuna kadar bu feyiz öylece devam etsin.

وله در منقبت علی کرم اللہ وجہہ

1	یامین علت برتبه رتبه آنجمن	تو در شا هواری و خاک نجف صد
2	بدر الدجا تو فی زطلوع و غروب تو	بطحا گرفت نور نجف یافته شرف
3	گردیده بهر خاطر از مغرب آفتاب	وز صدق کشته تیر عاتق بدف
4	قدیل نیست گرد حرم تو بهر طوف	دلغای روشن است بهر کوشه صف
5	زادران سفله کشف رموز تو هست	در از کجا ورتبه غواصی کشف ۷
6	گر آب کوثر است و گرسنه بهشت	آمد طفیل دلالت این آب و آن علف
7	در نوبهار شفقت ویران قهرت است	جنت باب تو با جهنم تا بقب و
8	بهر بهار نصرت از آن به شکوفه نیست	کار و که غراب دهن دلدل تو کف
9	گر مه بدر که تو نهد رو چو آفتاب	خاک درت ز چهره او می برد
10	آدم ز نسل خویش ترا اختیار کرد	معلوم شد ز مهر در نطفه خلف
11	کی میرسد بمعرفت سزوات تو	هر کس که نیست عارف مضمون عرف
12	خو هم رحم بطوف تو روزی هزار بار	هر بار از آن چو بارگنه میشود اخف
13	منمزم در استخوان به ولایت برشته است	در سینه ام دست بیاد تو پر عطف
14	حاشا که این هو ا رود از استخوان برین	حاشا که این اشغف شود از سینه بر طرف
15	گر نبیند من چو پی از هم جدا کنند ۷	ورپو ستم ز سینه شکافند همچو دلف
16	از تاب آفتاب حوادث مرا چه غم	چون داردم لوای ولای او در
17	هر که که یافت سوی من به عصیت	آمدند از منتهی عفو ت که لا تخف
18	شکر خدا که نقد حیات من از تخت	صرف ره تو شد بزخارف نشد تلف

بی فائده تأسف تقصیر ماسلف	چون دیگران نیم که گشتم رو روپین	19
روزی که خیزد از همه فریاد و آسف	از من سوای شکر نخواه شنید کس	20
تا دامن رضای تو نازد کسی بکف	از اب چشم و چاک گریبان چه فائد	21
امید کرد تو قدر گهر کرد این خرف	در یاد لاچون نظم افضولیت نذر تو	22
تا شام سرت خلف سحر کنف ما مختلف	تا روح راست رفت بدن کنف	23
باد اهلین مجاهدت روضه نجف	شام و سحر مدامت جسم و روح	24

Ali (Keremullahü Veche) nin vafında

1 — Ey mertebesinin ulviyeti ile (Necf) in mertebesini yükselten Hazreti Ali, sen en büyük bir incisin, necef de bu incinin sedefidir.

2 — Karanlık gecenin bedri sensin, senin doğup, batmanla Mekte nurlandı, Necef şereflendi.

3 — Senin hatırın için güneş garptan doğmuştur. Kalbinin doğruluğundan duanın okuna hedef olmuştur.

4 — Merkadinin etrafında kandil değildir. Tavaf için etrafına saf çekmiş parlak gönüllerdir.

5 — Senin remizlerini keşfetmek sefil idrâkden uzaktır. İnci nerede, kaplumbağanın dalgıçlığı nerede?

6 — Kevser suyu olsun, cennet yeşilliği olsun bütün bu su ve saman senin Döldülün için yaratılmıştır.

7 — Cennetin parlaklığı, revnakı senin şefkatinin baharından, Cehennem harareti senin kahrının ateşindedir.

8 — Zafer baharı için, harp esnasında Döldülünün ağzındaki köpükten daha güzel bir çiçek yoktur.

9 — Eğer ay, güneş gibi senin dergâhına yüz sürseydi, senin kapının toprağı onun yüzünden lekeleri silerdi.

10 — Âdem, kendi nesli içinde seni beğendi ve seçti, babanın o kadar tâkatsizim ki sabah rüzgârı ile yoldaş olabilirim.

11 — من عرف in mânasına ârif olmıyan, senin zâtının sırrının marifetine nasıl erişir.

12 — Günde bin defa seni tavaf etmek istiyorum. Çünkü her defasında günah yükü bir parça daha hafifliyor.

13 — Kafa kemiği içindeki beynim, senin aşkınla yuğurulmuştur. Göğsümdeki gönlüm, seni anarak vecd ile doluyor.

14 — Hâşâ, bu aşk nasıl o kemiği parçalayıp çıkar, hâşâ bu vecd sineden nasıl zail olur?

15 — Eğer benim mafsallarımı ney gibi birbirinden ayırsalar, eğer def gibi göğsümün derisini soysalar.

16 — Hâdiseler güneşinin hararetinden hiç korkmam. Mademki senin sevginin bayrağı beni koltuğunun altına almıştır.

17 — Beni isyan korkusu sarstığı zaman afvinin habercisi, bana (korkma) diye nida etmiştir.

18 — Allaha şükürler olsun ki daha başlangıçtan benim hayatımın parası, senin yoluna sarf oldu; değersiz şeyler uğruna telef olmadı.

19 — Ben başkaları gibi değilim ki son günü geçmiş günahlarıma faydasız teessüfler edeyim.

20 — Her taraftan yazıklar, yazıklar olsun diye teessüf feryadları yükseldiği gün benden kimse şükürden başka bir şey işitmedi.

21 — Bir insan senin rızanın eteğini elde etmezse ağlamaktan, yaka yırtmaktan ne faide vardır?..

22 — Ey gönlü derya gibi geniş olan (Hazreti Ali), Füzulî'nin şiiri sana nezr'edildiği için umarım ki bu değersiz taş senin lûtfunla inci kıymetini kazanır.

23 — Ruh ile beden arasında uygunluk, gece ile seher arasında ihtilâf buuldukça

24 — Gece ve gündüz benim cisim ve ruhumun daimî hizmeti ancak Necef türbesinde çalışmak olsun.